

**Grundsärskolans och
gymnasiesärskolans dokumentation av
sitt arbete med aktiva åtgärder för att
motverka diskriminering
läsåret
2019-2020**

Senast uppdaterad 2019-10-26

1. Bakgrund

Den 1 januari 2009 kom nya bestämmelser om att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Dessa hittar man dels i skollagen kap 6 (2010) samt i diskrimineringslagen (2008:567). Bestämmelserna förbjuder diskriminering och kränkande behandling. Inom skolinspektionen finns barn och elevombudet som skall tillvarata barns och elevers enskilda rätt på detta område. Diskrimineringsombudsmannen har tillsynen över att bestämmelserna i diskrimineringslagen följs.

Enligt diskrimineringslagen skall skolan arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för våra elever. Aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande inom en verksamhet för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Denna del av diskrimineringslagen, tredje kapitlet, ändrades 1 januari 2017.

Varje skola skall också ha riktlinjer som markerar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna inte accepteras.

Verksamheten ska också ha rutiner som klargör hur verksamheten ska agera om trakasserier påstås ha inträffat. Rutinerna ska ange vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds. Verksamheten skall därtill dokumentera hur skolan samverkar med dem som deltar i verksamheten och med de anställda

Detta dokument innehåller alltså:

- Hur vi arbetar med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering
- Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier
- Redogörelse för hur vi har samverkat kring detta arbete

De verksamheter som berörs i denna plan är grundsärskolan och gymnasiesärskolan i Klippans kommun.

Då vår verksamhet är en del av annan verksamhet kommer vi att ha samarbete i värdegrundsfrågor med dels Antilopens grundskola och dels övriga gymnasiet i Klippans kommun.

2. Vision och övergripande mål

På vår skola ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för sexuell trakasseri.

Övergripande mål:

1. Skolan skall vara en trygg plats för alla.

2. Skolan skall verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
3. Elever och vårdnadshavare skall känna sig delaktiga i arbetet med att motverka diskriminering.

3. Begrepps innebörd

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

4. Allas ansvar

Alla i skolan har ett gemensamt och tydligt ansvar för att motverka diskriminering och trakasserier. Personal, vårdnadshavare och elever ska gemensamt medverka i detta arbete. Detta görs genom/i arbetsplatsträffar (APT), forum för samråd, miljöromd, elevråd samt genom enkäter som elever och medarbetare besvarar. På skolan är personalens observationer en viktig del både vad gäller det förebyggande arbetet och för att upptäcka ev diskriminering och/eller kränkande behandling. Rektorn är skyldig att utreda de risker för kränkande behandling, våld eller hot som finns och se till att arbetet utförs på säkrast möjliga vis.

För att kunna upptäcka händelse av kränkning, trakasserier eller diskriminering är det viktigt att all skolpersonal och elever reagerar snabbt på sådant som känns fel.

Målet är att vuxna genom sitt engagemang skapar en atmosfär där elever som känner sig utsatta för kränkning eller trakasserier alltid ska kunna vända sig till skolans personal eller andra vuxna

5. Samverkan

På följande vis samverkar vi i hela arbetet med aktiva åtgärder det vill säga:

- De fyra steg som ingår i arbetet med aktiva åtgärder, från undersökning och analys till eventuella åtgärder som behöver genomföras samt uppföljning och utvärdering.
- I arbetet med riktlinjer och rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier.

Elevers delaktighet

- Åtgärderna och aktiviteterna följs upp och diskuteras i klasserna
- Elevrådet går igenom planen med rektor

Föräldrars/vårdnadshavare delaktighet

- Vid Forum för samråd
- Vid föräldramöte
- Alla föräldrar inbjuds även att inkomma med tankar, synpunkter och idéer via mail till rektor.

Personalens delaktighet

- Vid APT
- Vid personalens regelbundna mötestillfällen
- Diskussion med övrig personal (=personal som ej arbetar i undervisningssituationer som t ex vaktmästare) en gång per termin
- Elevhälsans möten

6. Målsättning kopplat till varje diskrimineringsgrund

Kön

Mål

- Alla elever ska känna sig sedda och hörda, oavsett kön.
- Att bemöta alla elever på samma sätt.
- Att få tillgång till lekmaterial och att få lov att leka fritt, oavsett kön.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål

- Att alla har rätt att uttrycka och känna sig accepterad för sin könstillhörighet oavsett vilket biologiskt kön man identifierar sig med.
- Vi har inga begränsningar när det gäller olika val pga. kön.

Etnisk tillhörighet

Mål

- Att elever känner sig trygga och att alla har lika värde oavsett bakgrund, etnisk tillhörighet och kultur.
- Alla elever ska få känna sig stolta över sitt modersmål.

Religion och annan trosuppfattning

Mål

- Elever ska känna att de behandlas lika oavsett trosuppfattning.
- Elever ska se olika kost som något naturligt.

Funktionsnedsättning

Mål

- Alla elever ska känna sig accepterade och ha möjlighet att delta i verksamheten utifrån sina individuella förutsättningar.

Sexuell läggning

Mål

- Eleverna ska känna att alla familjesammansättningar, oavsett sexuell läggning, respekteras och bemöts likvärdigt.
- Alla ska behandlas lika oavsett sexuell läggning.

Ålder

Mål

- Elever ska känna att det inte är annorlunda att vara äldre/yngre än sina klasskamrater.

Utvärdering Vid läsårets slut lämnar varje klasslärare/pedagog en kortfattad notering, om hur varje klass arbetat för att uppnå målen, till rektorn.

7. Aktiva åtgärder

a) Undersökning av den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter.

Förutom att vi fortlöpande i verksamheten uppmärksammar och även har kontinuerliga samtal med både elever och deras vårdnadshavare har vi undersökt:

- Genom våra två enkäter; trivselenkät och trygghetsenkät.
- Personal har behandlat frågan på uppstartdag 12 aug och APT 26 aug 2019.

Följande risker föreligger:

- 1) Alla elever har inte lika tillgång skolgårdens aktiviteter på Antilopenskolan.
- 2) Alla har inte lika tillgång att ta sig in på Åbyskolan.
- 3) Alla har inte lika tillgång till att ta sig behändigt mellan Åbyskolan och biblioteket inomhus.
- 4) Elever blir utsatta av trakasserier och sexuella trakasserier.
- 5) Elever blir inte bemötta utifrån vem de är.
- 6) Alla gymnasiesärskolans elever har inte lika tillgång till att handla hos skolans cafeteria.

b) Analys av orsakerna till risker och hinder som upptäckts i undersökningen.

Den första risken beror på att vi på skolgården rent fysiskt förhindrar t ex rullstolsburna elever att komma in på bandyrinken och till den stora sandlådan. Det finns ingen öppning på bandyrinken och rullstolar kan inte komma in i sandlådan och till klätterställningen. Orsakerna till detta bedöms bero på ekonomiska förutsättningar.

Risk 2 och 3 beror på att det saknas automatiska dörröppnare. Orsakerna till riskerna bedöms bero på att vi förbisett det.

Den fjärde risken bedöms främst föreligga då elever har rast och praktiska aktiviteter t ex vid bad och simning.

Den femte risken kan uppstå när vi inte intar normkritiskt förhållningssätt i vårt bemötande av våra elever.

Den sjätte risken beror på att skolans cafeteria har infört kontantfri betalning. Flera av gymnasiesärskolans elever har inte swisch eller kort att betala med.

c) Åtgärder utifrån undersökning och vad analysen pekar på

1. Att åtgärda öppningar i bandyrinken bedöms vara en enkel åtgärd. Antingen göra en felanmälan eller om vaktmästare kan åtgärda. Att skapa lika tillgång till den stora sandytan är svårare då det innebär större kostnader. Vi begär förslag från tekniska avd kring detta. En möjlighet kan vara att anlägga gångar i den befintliga eller skapa en ny sandlåda anpassad för rullstolsbundna.
2. Beställa dörröppnare.
3. Beställa dörröppnare.

4. Kontinuerlig uppföljning av elevernas välmående och fortsatt arbete med olika värdegrundsaktiviteter, samt att personal är extra vaksam vid de tillfällen under skoltid där det bedöms vara störst risk för att elev kan bli utsatt för detta.
5. Särskolans personal har sen flera år tillbaka genomfört kompetensutveckling och arbetat med normkritiskt förhållningssätt och genuskunskap. Under ht-19 genomförs ytterligare kompetensutveckling i ämnet genom medel som vi erhöll i samband med bun-stipendiet. Viktigt att hela tiden fylla på sin kunskap och då vi har flera nya medarbetare som behöver få kunskapen också.
6. Undersöka möjlig alternativ betalningsform.

d) Uppföljning och utvärdering

Avstämning hur långt vi har kommit med åtgärderna görs senast januari 2020 och utvärdering för hela läsåret juni 2020.

8. Riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

8.1 Riktlinjer

Särskolan i Klippans kommun har nolltolerans mot sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Alla former av repressalier är förbjudna. Det innebär att om det kommer till skolans kännedom att en elev känner sig diskriminerad, kränkt eller trakasserad får inte eleven utsättas för straff eller annan negativ behandling.

Alla anställda inom verksamheten har ett ansvar att alla elever respekteras som individer och får utvecklas i en trygg miljö. Med detta följer även ett ansvar för att ingen blir utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier. Det innebär att varje anställd i verksamheten har en skyldighet att agera utifrån skolans rutiner om detta skulle ske.

8.2 Övriga rutiner/förebyggande arbete för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

1. Flickor och pojkar ska ges lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme. Ett förhållningssätt som råder i alla sammanhang. – gäller grundsär och gysär

Ansvar: rektor och mentor

2. Vi skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller och/eller stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning – gäller grundsär och gysär

Ansvar: mentor

8.3 Rutiner om en elev blir utsatt för trakasseri eller sexuella trakasserier

När vuxen i skolan uppmärksammar och/eller får kännedom om att elev blivit utsatt för trakasseri eller sexuell trakasseri gäller följande att göra:

1. Den vuxne ingriper direkt på lämpligt sätt beroende på händelse.
2. Den vuxne kontaktar elevens mentor och därigenom överlämnar händelsen/ärendet.
3. Den ansvariga mentorn påbörjar och genomför en utredning. Vårdnadshavare till de inblandade kontaktas snarast möjligt av mentor eller ansvarig personal. Dessutom informeras rektor som även kan ta beslut om ev ytterligare utredning och snabba åtgärder.
4. Mentor eller på förekommen anledning annan ansvarig personal som utsetts av rektor ansvarar för att åtgärder dokumenteras för berörda parter. Viktigt att struktur för och när uppföljningssamtal skall ske bestäms.
5. Anser mentorn eller ansvarig personal att hon/han behöver ytterligare stöd använder hon/han arbetslaget som resurs.
6. Anser arbetslaget att ytterligare stöd behövs kopplas EHT in.
7. Anser EHT att man behöver gå vidare i ärendet kallas berörda parter tillsammans med vårdnadshavare till möte där eventuella åtgärdsprogram upprättas.
8. Rektorn ansvarar för att ev anmälan till polis eller socialtjänst görs. Berörda parter skall få information om denna skyldighet
9. Rektor anmäler händelsen till huvudmannen via kommunens incidentrapportering i databasen KIA. Kränkande behandling ska skyndsamt anmälas direkt till huvudmannen via bun@klippan.se på särskild blankett som finns i Skolportalen och under Medarbetarpärmen.
10. Nämndsekreterare sammanställer därefter och presenterar för Barn – och utbildningsnämnden.

9. Rutiner för att utreda och åtgärda när elev blir diskriminerad av personal

Om en elev utsätts för diskriminering eller trakasserier av en vuxen:

1. Händelsen anmäls till ansvarig personal, elevhälsoteam eller annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för.
2. Mottagaren av anmälan anmäler händelsen till rektor.

3. Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att detta sker är rektor.
 4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs.
 5. Rektor följer upp ärendet med eleven och vårdnadshavare.
 6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
 7. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef. Eleven och dess vårdnadshavare kan vända sig till Barn- och elevombudsmannen.
-

10. Kompetensutveckling för personal

- Fortsätta förbättra vår kunskap inom sexualitet och samlevandsområdet.

11. Uppföljning och arbetet med denna dokumentation

På APT 26 aug 2019 har vi arbetat med de aktiva åtgärderna och tagit fram riktlinjer och rutiner.

Rektor informerar om detta för vårdnadshavare vid Forum för samråd.

Uppföljning och utvärdering av de aktiva åtgärderna och riktlinjer och rutiner ska senast påbörjas juni 2020 och framtagandet av ny dokumentation skall senast vara klar aug 2020. Dokumentationen skall aviseras på Skolportalen och på skolans hemsida.

Håkan Persson

rektor för särskolan i Klippans kommun.